

KOMUNIKAT Nr 14
KONSULTANTA KRAJOWEGO W DZIEDZINIE NEFROLOGII
W SPRAWIE
OCHRONY PERSONELU I PACJENTÓW STACJI DIALIZ
PRZED ZAKAŻENIEM WIRUSEM SARS-CoV-2
ORAZ LECZENIA Z COVID-19 OSÓB DIALIZOWANYCH

**W Polsce w roku 2020 zachorowało na Covid-19
20% dorosłych pacjentów przewlekle hemodializowanych,
a śmiertelność wśród tych chorych wyniosła 28%.**

Dzięki połączonym wysiłkom całego personelu wszystkich ośrodków dializ liczba zachorowań na Covid-19 wśród pacjentów przewlekle leczonych powtarzanymi (hemo)dializami - i zgonów z powodu tej choroby - powinna być w roku 2021 znacząco mniejsza niż roku poprzednim. Ta sprawnie przeprowadzona w marcu 2021r. akcja szczepienia przeciw SARS-CoV-2 pacjentów przewlekle dializowanych i personelu ośrodków dializ, spowodowała, że **jedną (pierwszą) dawkę szczepionki otrzymało dotychczas około 80% pacjentów** (około 15.700 osób). Osoby, które odmówiły poddania się szczepieniu stanowią około 10% wszystkich dializowanych.

Niektóre ze szczepionych osób zachorowały na Covid-19 tuż po otrzymaniu pierwszej dawki szczepionki. Stało się tak, ponieważ pełna skuteczność szczepienia występuje dopiero po 7 dniach od otrzymania drugiej dawki (*nie dotyczy nie stosowanej dotychczas jednodawkowej szczepionki firmy Janssen, która osiąga największą skuteczność szczepienia po 28 dniach*). Zgodnie z oczekiwaniami, przebieg choroby u zaszczepionych był w znakomitej większości przypadków łżejszy niż u obserwowanych wcześniej pacjentów niezaszczepionych. Wszystkie te osoby czekają obecnie na podanie 2. dawki szczepionki.

Obecnie na pierwszą dawkę szczepionki oczekuje około 2000 pacjentów, którzy nie mogli jej dotychczas otrzymać, zwykle z powodów zdrowotnych – przede wszystkim niedawnej infekcji Covid-19 – oraz ci pacjenci, którzy rozpoczęli leczenie dializami w marcu i kwietniu (około 1000 osób). Dlatego przewiduję, że

**W kwietniu i maju 2021 konieczne będzie zaszczepienie w ośrodkach dializ
około 20.000 osób, w tym co najmniej 19.700 pacjentów**

W celu usprawnienia przygotowań w ośrodkach dializ do kolejnego etapu szczepień przeciwko SARS-CoV-2 zamieszczam poniżej aktualnie obowiązujące zasady podawania szczepionek pacjentom przewlekle dializowanym w zależności od ich sytuacji klinicznej.

W Tabeli uwzględnione są zapisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2021 r. (Dz.U. poz.512 z późn. zm.) oraz Informacji Ministra Zdrowia w sprawie szczepienia ozdowieńców (ZPŚ.641.88.2021.JK z dnia 13 kwietnia 2021 r.).

Rozporządzenie Rady Ministrów wyłącza pacjentów dializowanych z rekomendacji Rady Medycznej, która „rekomenduje osobom z udokumentowanym przebiegiem COVID-19 szczepienie SARS-CoV-2 nie wcześniej niż po 6 miesiącach liczonych od daty nałożenia izolacji.” (Stanowiska Rady Medycznej z dnia 23.02.2021 r. i 2 marca 2021 r.).

AKTUALNIE OBOWIĄZUJĄCE ZASADY PODAWANIA SZCZEPIONEK PACJENTOM PRZEWLEKLE DIALIZOWANYM

STAN EPIDEMICZNY PACJENTA		ROK URODZENIA PACJENTA	
Test na SARS-CoV-2 dodatni w ciągu ostatnich 3 m-cy?	Jedna (lub obie) dawka(i) szczepionki podana(e) przed zachorowaniem na Covid-19?	<1942	1942 – 2003 (dzień i miesiąc 2003 wcześniejsze niż data szczepienia = wiek > 18 lat)
Ozdrowienie	TAK	NIE	1. dawka >13 tygodni (3m-ce) od pozytywnego wyniku testu i zgodnie z wynikiem „Kwestionariusza wstępnego wywiadu” 2. dawka zgodnie z ChPL oraz wynikiem „Kwestionariusza wstępnego wywiadu” 1. dawka >4 tygodnie od pozytywnego wyniku testu i zgodnie z wynikiem „Kwestionariusza wstępnego wywiadu” 2. dawka zgodnie z ChPL oraz wynikiem „Kwestionariusza wstępnego wywiadu”
	TAK	TAK	2. dawka >4 tygodnie od pozytywnego wyniku testu i < 42 dni (84 dni dla AstraZeneca) od pozytywnego wyniku testu*
NIE		-	Zgodnie z ChPL i wynikiem „Kwestionariusza wstępnego wywiadu”

* Dopuszczalny odstęp między dawką 1. i 2. dla poszczególnych preparatów szczepionki:

- ☐ Comirnaty (Pfizer): 21 - 42 dni
- ☐ Covid-19 Vaccine (Moderna): 28 - 42 dni
- ☐ Vaxzevria (AstraZeneca): 28 - 84 dni
- ☐ Covid-19 Vaccine (Janssen): 0 dni (tylko jedna dawka)

Załączam też Komunikat Rady Medycznej w sprawie zwalniania z izolacji pacjentów po przebytych zakażeniu Covid-19. Zwracam uwagę, że tylko niektórzy pacjenci dializowani mają głęboki deficyt odporności wynikający z choroby przewlekłej. Tym samym należy większość z nich, co do zasady, traktować **przy zwalnianiu z izolacji** jak osoby bez obniżonej odporności. W przypadku wątpliwości u pacjentów objawowych rozstrzyga ujemny wynik testu na obecność materiału genetycznego wirusa SARS-CoV-2 (PCR).

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Horban
GŁÓWNY DORADCA PREZESA RADY MINISTRÓW
DO SPRAW COVID-19

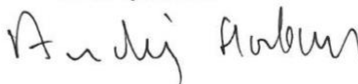
Warszawa, 24.03.21r.

Komunikat Rady Medycznej z dnia 24.03.2021r. w sprawie zwalniania z izolacji pacjentów po przebytym zakażeniu Covid-19.

1. Pacjenci bezobjawowi, bez obniżonej odporności:
 - po co najmniej 10 dniach od pozytywnego wyniku testu.
2. Pacjenci objawowi bez obniżonej odporności:
 - po co najmniej 10 dniach od pojawienia się objawów i
 - co najmniej 24 godzinach bez gorączki bez używania leków przeciwgorączkowych i
 - z poprawą kliniczną (zmniejszeniem nasilenia objawów takich jak kaszel, duszność).
3. Pacjenci z głębokim deficytem odporności wynikającym z choroby przewlekłej związanej z deficytem immunologicznym lub aktualnie trwającym leczeniem immunosupresyjnym/biologicznym (nie dotyczy krótkotrwałej terapii glikokortykosteroidami)
 - po co najmniej 20 dniach od pojawienia się objawów i
 - co najmniej 24 godzinach bez gorączki bez używania leków przeciwgorączkowych i
 - z poprawą kliniczną (zmniejszeniem nasilenia objawów takich jak kaszel, duszność)
 - W przypadku wątpliwości rozważyć konsultację ze specjalistą chorób zakaźnych.

Pacjenci nie wymagają żadnych badań w kierunku obecności wirusa, chyba że zdecyduje o tym lekarz chorób zakaźnych. Ewentualne dodatnie wyniki testów PCR czy antygenowych nie są wyznacznikiem możliwości zakażenia przez pacjentów, spełniających powyższe kryteria, nie mogą być też powodem odmowy hospitalizacji lub odroczenia realizacji świadczeń medycznych w żadnych jednostkach opieki zdrowotnej.

W imieniu Rady Medycznej
Andrzej Horban

Możliwość zaszczepienia do końca kwietnia co najmniej jedną dawką szczepionki prawie wszystkich pacjentów dializowanych i personelu powoduje, że:

**z dniem 1 czerwca 2021 powraca możliwość wykonywania
dializ gościnnych, w tym dla osób spoza Polski**

Dotychczasowy sukces nie wyklucza, niestety, przyszłych pojedynczych i ogniskowych zachorowań. Dlatego konieczne jest dalsze utrzymywanie w ośrodkach dializ wszelkich zaleceń nakierowanych na prewencję zakażeń SARS-CoV-2, a zwłaszcza:

**Każda osoba na terenie ośrodka dializ powinna się nadal stosować do zasady:
DYSTANSOWANIE + DEZYNFEKCJA + MASECZKA + SZCZEPIENIE**

Możliwość wykonywania dializ gościnnych (i ich ewentualne odwoływanie) będą warunkowane aktualną sytuacją epidemiczną w ośrodkach dializ

WSZELKIE POPRZEDNIE ZALECENIA NADAL OBOWIĄZUJĄ.

Warszawa, 17.04.2021

**Prof. Ryszard Gellert
Konsultant Krajowy w dziedzinie nefrologii**